

UNIVERZITET CRNE GORE			
FILOLOŠKI FAKULTET			
4. 11. 2024.			
03	705/7		

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ВИЈЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Одлуком Вијећа Филолошког факултета од 28. 12. 2022. године именована је Комисија за оцјену мастер рада под називом *Религиозни мотиви у роману Авијатичар Јевгенија Водолазкина*, кандидаткиње Ксеније Митровић са Студијског програма Руски језик и књижевност, у сљедећем саставу: проф. др Татјана Јововић, члан, проф. др Здравко Бабић, члан и проф. др Неда Андрић, ментор. Комисија Вијећу Филолошког факултета подноси извјештај о оцјени мастер рада.

ИЗВЈЕШТАЈ О ОЦЈЕНИ МАСТЕР РАДА

Написан на осамдесет три стране мастер рад под насловом *Религиозни мотиви у роману Авијатичар Јевгенија Водолазкина*, кандидаткиње Ксеније Митровић, садржи укупно пет главних поглавља са потпоглављима, литературу, као и резиме на руском језику, чему претходе информације о студенту и мастер раду, изјава о ауторству, предговор и апстракт рада са кључним ријечима на енглеском и српском језику. Садржај рада чине сљедећа поглавља: Увод (са потпоглављима: *Биографски контекст Јевгенија Водолазкина* и *Приказ религиозних мотива у роману Авијатичар Јевгенија Водолазкина*), *Православна црква као носилац духовне снаге и обнове* (са потпоглављима: *Црква као симбол традиције и молитва као мотив душевне потребе, Бог као мотив наде и милости, Љубав као исцјељујућа сила*), *Душевени путеви, процеси и симболи* (са потпоглављима: *Самоћа као мотив душевне потраге за Богом и небо као мотив слободе, Интерпретација снова, Рај и пакао као метафоре душе*), *Трагање за свјетлом: мотиви страдања и наде* (са потпоглављима: *Острво као мотив изолације и страдања и логор као мотив преживљавања, Светионик као симбол наде и искушења и као мотив духовне борбе*), *Хришћански животни циклус* (са потпоглављима: *Смрт као привременост и гробље као мјесто самоспознаје, Васкрсење као симбол новог почетка и Лазарево васкрсење*) и *Пут ка искупљењу* (са потпоглављима: *Освета као питање правде и убиство као слоњеност душе, Симболична вриједност покајања*). Након тога слиједе Закључак, Литература и Резиме.

Структура рада

У Уводу кандидаткиња Ксенија Митровић истиче да је у свом мастер раду проучавала начине на које писац романа, Јевгеније Водолазкин, повезује религиозне перспективе са историософским и културолошким вриједностима руског православља, уз посебан осврт на симболичку интеракцију између науке и религије која је у Русији препозната као феномен *космизма*.

Фокус истраживања усмјерен је на кључне религиозне концепте, као што су васкрсење, љубав и покајање, који конституишу основу религиозног аспекта дјела и рефлектују значај који Јевгеније Водолазкин посвећује религиозно-духовним вриједностима у животу сваке појединачне личности.

Резултати истраживања указују на важност религиозних елемената у конституисању друштвеног, културног идентитета и хришћанских вриједности које прожимају читав роман, притом наглашавамо и значај критичке анализе процеса који доводе до духовне кризе и преображаја кроз које пролазе јунаци, чиме се отварају нове перспективе за даља научна истраживања религиозних мотива у стваралаштву Јевгенија Водолазкина, као и осталих значајних представника савремене руске књижевности. Биографски елементи из пищевог живота проучавају се као чињенице које рефлектују ауторову перцепцију теолошких елемената у складу са православном традицијом.

Кључних пет поглавља посвећени су детаљној анализи религиозних мотива присутних у роману *Авијатичар* Јевгенија Водолазкина и при томе се ставља акценат на духовне теме које припадају контексту хришћанских антрополошких концепата. Истраживање обухвата анализу религиозних мотива који су повезани са Руском православном црквом као носиоцем духовног наслеђа руског народа. У раду се маркира и значај молитве за духовни живот личности, као и идеја Бога која за јунака представља архетип наде и милости, што је у складу са православном доктрином.

Анализирање мотива самоће и отуђености присутних у роману постављено је у теоријски оквир дубинске психоанализе, при чему се наглашава значај унутрашње потраге за Богом кроз симболе везане за небо, рај и пакао. У дијелу посвећеном анализи мотива искушења и страдања разматра се и комплексна структура личности књижевног јунака Инокентија Платонова која на својој сложености добија довођењем у везу са симболима острва, свјетлости и васкрсења. У раду се долази до закључка да је процес духовног препорода главног књижевног јунака романа *Авијатичар* осмишљен кроз призму хришћанске антропологије, укључујући мотив васкрсења као новог живота и могућност стварног искупљења, у којем покајање игра централну улогу. Овај интердисциплинарни приступ дјелу пружа теоријски допринос дубљем разумијевању религиозних мотива и њиховог утицаја на психолошку и духовну комплексност јунака.

Закључак Комисије

Кандидаткиња Ксенија Митровић је свој мастер рад посветила истраживању религиозних мотива присутних у роману *Авијатичар* Јевгенија Водолазкина, с посебним фокусом на анализу религиозних и историософских аспеката у оквиру наративног тока дјела, које је смештено у историјски контекст Русије XX вијека. У мастер раду она је, такође, разматрала на који начин духовни аспект и принципи православне вјере структурирају карактерологију јунака и дефинишу њихову мотивисаност и спремност на освету и опраштање, убиство и жртвовање.

Нарочиту пажњу кандидаткиња посвећује мотивима слободе, искушења и исповијести јер доприносе комплексној интерпретацији религиозног искуства, унутрашњих криза и ломова књижевних јунака. У мастер раду се користи аналитичко-интерпретативна метода, као и методолошки оквири анализе и синтезе, што омогућава комплексније сагледавање религиозних мотива романа у контексту egzистенцијалних питања датих у онтолошком модалитету.

С обзиром на чињеницу да у свијету тренутно не постоје опсежније научне студије које се баве анализом романа *Авијатичар* Јевгенија Водолазкина, овај рад омогућава боље разумијевање самог дјела као и мотивације и поступака књижевних јунака. Користећи интердисциплинарни приступ књижевном дјелу који обухвата теолошке, историографске, социолошке и психолошке аспекте, кандидаткиња Ксенија Митровић додатно осветљава религиозно-етичке импликације које обликују друштвени и културолошки идентитет јунака. Резултати истраживања указују на веома значајну улогу религиозних мотива у обликовању не само појединачних књижевних јунака, већ и укупне социо-културне парадигме романа, чиме овај мастер рад пружа дубљи увид у роман Јевгенија Водолазкина *Авијатичар*.

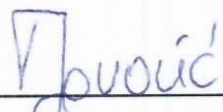
Сматрамо да мастер рад *Религиозни мотиви у роману Авијатичар Јевгенија Водолазкина* кандидаткиње Кристине Митровић у великој мјери може бити подстицајан за даља проучавања овог значајног савременог руског писца, добитника више престижних награда и почасних доктората. Такође, проучавање религиозних мотива у руској књижевности је на фону магистралног тока тренутних научних истраживања у Русији, тако да можемо говорити и о актуелности мастер рада.

У свом мастер раду кандидаткиња Ксенија Митровић је показала да посједује потребна знања из области књижевности, као и вјештину кориштења стручне терминологије, док је дефинисањем предмета и циља истраживања, као и употребом релевантних метода и техника истраживања показала да влада методологијом научног истраживања на нивоу примјереном за писање мастер рада. Извођење закључака до којих је дошла током писања рада додатно потврђују њену способност и одређени ниво знања потребан за анализу, обједињавање прикупљених података и стварање синтезе, као и извођење закључака утимељених, првенствено на индуктивној методи.

Комисија предлаже Вијећу Филолошког факултета да прихвати извјештај о мастер раду кандидаткиње Ксеније Митровић и одобри јавну одбрану њеног мастер рада.

Комисија:

Проф. др Татјана Јововић, члан

Проф. др Здравко Бабић, члан

Проф. др Неда Андрић, ментор

